

श्री
राजस्व न्यायाधिकरण काठमाडौं, मुकाम पुलचोक ललितपुर

इजलास

माननीय अध्यक्ष श्री विनोद शर्मा
राजस्व सदस्य श्री राजेन्द्र पौडेल
लेखा सदस्य श्री पुष्प प्रसाद गुरागाईं
फैसला

२०७७/०७८ सालको निर्णय नं. १६

पुनरावेदन नं. : ०७६-RB-००८१

पुनरावेदन दर्ता मिति: २०७६।०७।०३

मुद्दा: मूल्य अभिवृद्धि कर। (२०६६/०६७)

का.जि.का.म.न.पा. वडा नं. ११ थापाथली स्थित शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको तर्फबाट ऐ. का अधिकार प्राप्त महाप्रबन्धक ल.पु.म.न.पा. वडा नं. ५ मानभवन बस्ने वर्ष ५० को दिप प्रकाश पाण्डे१ } पुनरावेदक

विरुद्ध

श्री ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुर.....१ }
श्री आन्तरिक राजस्व विभाग, लाजिम्पाट.....१ } प्रत्यर्थी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय र अधिकारी

शुरु निर्णय गर्ने कार्यालय : ठूला करदाता कार्यालय, हरीहरभवन, ललितपुर

शुरु निर्णय गर्ने अधिकारी: प्रमुख कर प्रशासक श्री शंकर प्रसाद खरेल

शुरु निर्णय मिति : २०७१/०४/२२

प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय गर्ने कार्यालय र पदाधिकारी

निर्णय गर्ने कार्यालय: आन्तरिक राजस्व विभाग

निर्णय गर्ने पदाधिकारी: महानिर्देशक श्री विष्णु प्रसाद नेपाल

निर्णय मिति: २०७६।०३।३१

उपस्थित कानून व्यवसायीहरू

पुनरावेदकका तर्फबाट : विद्वान अधिवक्ता श्री सुरज श्रेष्ठ

प्रत्यर्थीको तर्फबाट : विद्वान सहायक न्यायाधिवक्ता श्री ठाकुरप्रसाद बस्ताकोटी

ठूला करदाता कार्यालय हरिहरभवन, ललितपुर समेतको निर्णय उपर राजस्व न्यायाधिकरण ऐन, २०३१ को दफा ६ (१) र मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ३२ बमोजिम यसै न्यायाधिकरणको क्षेत्राधिकार भित्रको रही दर्ता हुन आएको प्रस्तुत पुनरावेदन पत्रको संक्षिप्त तथ्य एवं ठहर यस प्रकार रहेको छ ।

मुद्दाको तथ्य

१. पुनरावेदक करदाता शिखर इन्स्युरेन्सको आ.व. २०६६/०६७ को कर लेखा परीक्षण पश्चात भएको प्रतिवेदनको आधारमा मूल्य अभिवृद्धिकर नियमावली २०५३ को नियम २९(१) बमोजिम कर जरिवाना थप दस्तुर र व्याज समेत गरी जम्मा रु.९,९८,९१५/- मूल्य अभिवृद्धिकर असुल गर्ने भन्ने मिति २०७१/३/३१को प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश ।
२. मिति २०७१।०३।३१ मा जारी भएको प्रारम्भिक कर निर्धारण आदेश करदाताले मिति २०७१।०४।०४ मा बुझी लिई मिति २०७१।०४।१८ मा बुँदागत रूपमा जवाफ पेश गरेको ।
३. निज करदाता शिखर इन्स्युरेन्सले मिति २०७१।०४।१८ मा पेश गरेको जवाफ तथा जिकिर समेतलाई अध्ययन गर्दा करदाताले Vehicle Scheme अन्तर्गत खरिद भएका सवारी साधन खरिद गर्दा तिरेको मूल्य अभिवृद्धिकर करकट्टी लिएकोमा उक्त सवारी साधन कम्पनीको आय आर्जन गर्नको लागि प्रयोग नभएको अवस्थामा हुँदा करकट्टीलिएको मूल्य अभिवृद्धिकर र करदाताले खरिद गरेको कम्प्युटर सफ्टवेयर सपोर्ट सर्भिस वापत खर्च दावी गरेकोमा उक्त खर्च भुक्तानीमा मूल्य अभिवृद्धिकर निर्धारण गरी कर असुल गरेको नदेखिँदा मू.अ.कर ऐन, २०५२ को दफा (८)(२) बमोजिम कर निर्धारण गरी सोही बमोजिम ऐनको दफा २९(१क) बमोजिम जरिवाना र सोही ऐनको दफा १९(२) तथा २६(२) बमोजिम लाग्ने थप दस्तुर एवं व्याज समेत असुल उपर गर्ने भन्ने समेत ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७१।०४।२२ मा भएको कर निर्धारण आदेश ।
४. ठूला करदाता कार्यालय, हरिहरभवन, ललितपुरबाट मिति २०७१/०४/२२ मा भएको कर निर्धारण निर्णयमा चित्त नबुझी करदाता शिखर इन्स्युरेन्सले प्रशासकीय पुनरावलोकनका लागि मिति २०७१/०७/०५ मा आन्तरिक राजस्व विभागमा पेश गरेको निवेदन ।

५. ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७१।०४।२२ मा भएको कर निर्धारण कानूनसम्मत नै भएकोले निवेदकको निवेदन जिकिर नपुग्ने ठहर्छ भनी आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७६।०३।३१ मा भएको निर्णय ।
६. यसमा मूल्य अभिवृद्धिकर ऐन, २०५२ को दफा १७(२) ले व्यवसायिक वा व्यक्तिगत दुबै प्रयोजनको लागी प्रयोग हुन सक्ने सम्पत्तिको हकमा कर कटी गर्न नपाउने वा आंशिक रूपमा कर कटी गर्न पाउने व्यवस्था गरेकोमा कम्पनीले खरिद गरेका सवारी साधनमा तिरिएको मू.अ.कर ४० प्रतिशत क्रेडिट दावी लिनु पर्नेमा ६० प्रतिशत दावी गरेकोले बढी दावी गरेको २० प्रतिशत क्रेडिट दावीमात्र अमान्य गर्नु पर्नेमा कम्पनीमा कार्यरत रहेका कर्मचारीहरूका लागी कम्पनीकै व्यापार व्यवसाय तथा प्रशासनिक कार्यहरू समेतमा प्रयोग गर्ने प्रयोजनका लागी कम्पनिले आफ्नै नाममा खरिद गरेको र कम्पनीको स्थिर सम्पत्ति समुहमा समावेश भएका सवारी साधनहरू कम्पनीको स्वामित्वमा नरहेको र व्यवसाय संग सम्बन्ध नहरेको भनी मू.अ.कर क्रेडिट दावी अमान्य गरेको, कम्प्युटर सपोर्ट सर्भिस वापत भुक्तानी खर्च भएको रकममा लाग्ने भन्दा रु.१०,०००/- बढी कर निर्धारण भएको, कर लाग्ने मुल्यमा मू.अ.कर निर्धारण गरी दाखिला गर्नु पर्नेमा भूलले गर्दा असुल हुन नसकेको हुँदा मू.अ.कर ऐन, २०५२ दफा २९(१)(ट) बमोजिम जरिवाना गर्नु पर्नेमा मू.अ.कर ऐन २०५२ को दफा २९(१क) बमोजिम २५ प्रतिशत जरिवाना गर्ने गरी शुरु ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७१।०३।३० मा भएको संशोधित कर निर्धारण सम्बन्धी निर्णय र सो निर्णयलाई सदर गर्ने गरी आन्तरिक राजस्व विभागबाट भएको प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर गरी आगामी महिनामा तिर्नु पर्ने मू.अ.करमा समायोजन गर्न पाउँ भन्ने समेत पुनरावेदक शिखर इन्सुरेन्स कम्पनि लि.को पुनरावेदन पत्र ।
७. यसमा मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता २०७४ को दफा १४०(३) बमोजिम छलफल प्रयोजनार्थ विशेष सरकारी वकिल कार्यालयलाई पेशीको सूचना दिई नियमानुसार पेश गर्नु भन्ने यस न्यायाधिकरणबाट मिति २०७६।१०।०३ मा भएको आदेश ।

ठहर खण्ड

८. नियम बमोजिम साप्ताहिक तथा दैनिक पेसीसूचिमा चढी पेश हुन आएको प्रस्तुत मुद्दामा पुनरावेदक पक्षबाट उपस्थित विद्वान अधिवक्ता श्री सुरज श्रेष्ठले vehicle Scheme अन्तर्गत खरिद भएका सवारी साधनहरू बैककै आय आर्जनको काममा प्रयोग भएको हुँदा उक्त सवारी साधन खरिद गर्दा तिरेको मू.अ.कर मूल्य अभिवृद्धिकर ऐन, २०५२ को दफा १७(२) बमोजिम क्रेडिट दावी पाउनु पर्नेमा नदिएको, कम्प्युटर सपोर्ट सर्भिस वापत खर्च भएको

रकममा लागने भन्दा बढी मूल्य अभिवृद्धिकर माग भएको कम्पनीले करको दायित्व घटाउने काम नगरेको हुँदा सोहि ऐनको दफा २९(१)(ट) बमोजिम रु.१०००/- मात्र जरिवाना गर्नु पर्नेमा दफा २९(१क) बमोजिम २५% जरिवाना गरेको शुरु निर्णय सदर गरेको प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय त्रुटिपूर्ण हुँदा बदर हुनु पर्छ भनी बहस गर्नु भयो ।

९. प्रत्यर्थी कार्यालयका तर्फबाट उपस्थित विशेष सरकारी वकिल कार्यालय काठमाडौंका विद्वान सहायक न्यायधिवक्ता श्री ठाकुर प्रसाद बस्ताकोटीले कम्पनीका कर्मचारीलाई सम्झौताका माध्यमबाट सवारी साधन सुविधा दिईएको र पछि कर्मचारीकै नाममा हस्तान्तरण हुने हुँदा कर्मचारीको Possession Right हुने, सबै कर्मचारीले प्रयोग गर्न नपाउने, इन्धन र मर्मत निश्चित सिमा भन्दा माथि सम्बन्धित कर्मचारीले व्यहोर्नु पर्ने लगायतका कारणले सवारी साधन व्यवसायको आय आर्जनमा मात्र प्रयोग भएको नदेखिँदा उक्त सवारी साधनको खरिदमा तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर क्रेडिट दावी अमान्य गरेको, दफा ८(२) बमोजिम कर लाग्ने मूल्यमा मात्र मू.अ.कर माग गरिएको, र पुनरावेदकले करको दायित्व घटाउने र सुविधा लिने मनसाय राखेको कारण दफा २९(१क) बमोजिम जरिवाना गरेको हुँदा शुरु कार्यालयको निर्णय सदर गरेको प्रशासकिय पुनरावलोकनको निर्णय सदर कायम हुनुपर्छ भन्ने बहस प्रस्तुत गर्नु भयो ।
१०. उपरोक्तानुसार दुवै पक्षका विद्वानहरूको बहस सुनी, पुनरावेदनपत्र सहितका मिसिल संलग्न फायल कागजात हेरी शुरुको निर्णय मिलेको छ, छैन ? पुनरावेदकको जिकीर पुग्न सक्ने हो होईन ? भनी निर्णय दिनु पर्ने देखिन आयो ।
११. सो बमोजिम निर्णय तर्फ विचार गर्दा निम्नलिखित पुनरावेदन जिकिरका विषयमा निम्न बमोजिम हुने देखिन आयो ।

क) सवारी साधनमा तिरेको मूल्य अभिवृद्धिकर क्रेडिट दावी सम्बन्धमा:- पुनरावेदक करदाताले आफ्ना कर्मचारीलाई उपलब्ध गराएको सवारी साधन खरिदमा तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर करकट्टी दावी लिएको देखियो । मूल्य अभिवृद्धिकर ऐन, २०५२को दफा १७(१) मा दर्ता भएको व्यक्तिले आफ्नो करलाग्ने कारोबारसंग सम्बन्धित बस्तु वा सेवा आयात वा प्राप्त गर्दा तिरेको वा तिर्नु पर्ने करको रकम आफूले उठाएको करको रकमबाट कट्टी गर्न सक्नेछ भन्ने व्यवस्था रहेको छ । करदाताको शुरुको जवाफ एवं पुनरावेदनपत्र बाट समेत कर्मचारीलाई उपलब्ध गराईएको सवारी साधन सबै कर्मचारीले प्राप्त गर्न नसकेको, उक्त सवारी साधनहरू कम्पनिमा कार्यरत सुविधा योजनामा परेका कर्मचारीहरूले निर्वाध प्रयोग गर्न पाउने, सबै कर्मचारीले प्रयोग गर्न नपाउने, कर्मचारीको तलबबाट किस्ता रकम प्राप्त भइ सकेपछि सम्बन्धित कर्मचारीलाई नै हस्तान्तरण हुने भन्ने समेत देखिएको र यसै लगाउको यिनै पुनरावेदकको ०७६-RB-००८० को आयकर मुद्दामा आजै यस इजलासबाट सवारी

साधनहरु पुनरावेदक कम्पनीको व्यवसायसंग सम्बन्धित नदेखिई उक्त सवारी साधनको हास खर्च, इन्धन खर्च एवं विमा खर्च समेतको खर्च कट्टी अमान्य भएको शुरुको निर्णय सदर भएको हुँदा प्रस्तुत मुद्दामा समेत पुनरावेदक करदाताले कर्मचारीलाई उपलब्ध गराउन खरिद गरेका सवारी साधन करदाताको करयोग्य व्यवसाय संग सम्बन्धित नदेखिएको हुँदा मूल्य अभिवृद्धिकर ऐन, २०५२ को दफा १७(१) बमोजिम उक्त सवारी साधनको खरिदमा तिरेको मूल्य अभिवृद्धि कर क्रेडिट अमान्य गरी कर थप दस्तुर व्याज र जरिवाना गरेको शुरु ठूला करदाता कार्यालयको निर्णय सदर गरेको प्रशासिकय पुनरावलोकनको निर्णयलाई अन्यथा भन्न मिल्ने देखिएन ।

ख) कम्प्युटर सपोर्ट सर्भिसको भुक्तानीमा मूल्य अभिवृद्धिकर दाखिला नभएको सम्बन्धमा:-
पुनरावेदक करदाताले नेपाल बाहिरको दर्ता नभएको व्यक्तीलाई कम्प्युटर सफ्टवेयर सपोर्ट सर्भिस खरिद वापत भनि भुक्तानी दिएको रु.१९,२०,०००/- खर्च दावी गरेको देखियो। मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन,२०५२ को दफा ८(२) मा “नेपाल बाहिरको कुनै व्यक्तिबाट सेवा प्राप्त गर्न दर्ता भएको वा दर्ता नभएको व्यक्तीले यो ऐन अन्तर्गत बनेको नियम बमोजिम कर लाग्ने मूल्यमा भुक्तानीका बखत वा सेवा प्राप्त भएको बखत मध्ये जुन पहिले हुन्छ सो समयमा कर निर्धारण र असुल उपर गर्नु पर्नेछ” भन्ने व्यवस्था भएको पाइन्छ । पुनरावेदक करदाताले आफ्नो जवाफमा भूलबस उक्त भुक्तानीमा मूल्य अभिवृद्धि कर संकलन हुन नसकेको भनी ऐनको उक्त व्यवस्थालाई स्विकार गरेको पाइन्छ । करदाताले वास्तममै भूलबस मू.अ.कर असुल गरी दाखिला गर्न छुट भएको भए तत्काल जवाफ पेश गर्दाकै अवस्थामा उक्त भुक्तानी वापतको हुने मूल्य अभिवृद्धि कर दाखिला गर्नु पर्नेमा सो गरे भएको अवस्था देखिएन । त्रुटि एवं भुल देखिई सकेपछी कर राफसाफ गर्नु असल करदाताको कर्तव्य हो । पुनरावेदकले उपरोक्त बमोजिम दर्ता नभएको विदेशीलाई भुक्तानी दिएको रकममा मूल्य अभिवृद्धिकर कटाई दाखिला गर्नु पर्नेमा सो गरेको नदेखिएकोले मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा ८(२) बमोजिम मूल्य अभिवृद्धि कर निर्धारण गरी सोही ऐनको दफा २०(१) बमोजिम थप दस्तुर व्याज र जरिवाना समेत माग गर्ने गरी भएको शुरु ठूला करदाता कार्यालयको निर्णय सदर गरेको आन्तरिक राजस्व विभागको प्रशासकीय पुनरावलोकनको निर्णय अन्यथा गर्नु पर्ने देखिन आएन ।

१२. अतः यसमा पुनरावेदक करदाताको आ.ब.२०६६/०६७ को मूल्य अभिवृद्धि कर निर्धारणका सम्बन्धमा ठूला करदाता कार्यालयबाट मिति २०७१/४/२२ मा भएको निर्णय उपर आन्तरिक राजस्व विभागबाट मिति २०७६/३/३१ मा भएको निर्णय मिलेकै देखिँदा

सदर हुने ठहर्छ । पुनरावेदकको पुनरावेदन जिकिर पुग्न सक्दैन । अरुमा तपसिल बमोजिम गर्नु ।

तपसील

प्रस्तुत मुद्दा फैसला भएको जानकारी विशेष सरकारी वकीलको कार्यालय, काठमाण्डौलाई दिनु.....१
सरोकारवाला पक्ष नक्कल माग गर्न आए नियमानुसार नक्कल दिनु.....३
फैसलाको विद्युतीय प्रति अपलोड गरी प्रस्तुत मुद्दाको दायरीको लगत कट्टा गरी शुरु तथा रेकर्ड मिसिल नियमानुसार गरी अभिलेख शाखामा बुझाई दिनु.....४

उक्त रायमा हाम्रो सहमति छ ।

विनोद शर्मा
(अध्यक्ष)

पुष्पप्रसाद गुरागाई
(लेखा सदस्य)

राजेन्द्र पौडेल
(राजस्व सदस्य)

फैसला तयारीमा सहयोग गर्ने:-

विश्वराज कुइकेल (शाखा अधिकृत)

इतिसम्बत २०७७ साल पौष १४ गते रोज ३ शुभम.....